

nu engang havde faaet en Bestemmelse, burde man ikke bruge til noget Andet, og at man skulde erindre sig, at mange af disse Institutioner bestode ikke blot ved Midler, som vare givne af Staten, men tillige af Midler, som vare givne af Private. Hvad nu de private Midler angaaer, saa har jeg aldrig hørt, at man ønskede at bruge dem til Andet, end hvad de Private udtrykkelig have forlangt, at de skulde bruges til, forsaavidt det var Diemed, som endnu fornuftigviis kunne blive at understøtte. Jeg antager, at det burde undersøges paa det Nøieste, hvilke Midler der vare givne af de Private; disse burde da undtages og konserveres til det Brug, som Giverne havde bestemt dem til; men hvad derimod de Midler angaaer, som ere givne til visse Formaal af Statsmagten og til forskjellige Tider, saa kan jeg ikke anerkjende, at der er Noget i den Bemærkning, at de engang ere givne til det og det Diemed og derfor ikke tør bruges til noget Andet. Statsmagten maa til enhver Tid være Dommer over, hvad der skal være Statsformaal, og hvilke Midler der skulle anvendes til hvert enkelt af disse. En Paaastand som den, at der i en vis givne forundliggende Tid skulde have været en Statsmagt, der havde en anden Myndighed, en anden Raadighed over Landets Midler end den, som Statsmagten nu har eller til enhver Tid vil faae, lader sig ikke haandhæve. Det maa staae Statsmagten frit for til enhver Tid at bedømme, hvad den vil have udført og hvormed den vil anvende der-til, og den kan ikke være bunden til en tidligere Maade at optræde Statens Indtægter eller ordne Statsudgifterne paa. Naar man foretog det Skridt, som forskjellige Finantsudvalg saa tidt have udtalt som ønskelig, nemlig at lade disse specielle Fonds indgaae i den almindelige Statskasse og derpaa lade denne udrede, hvad der er nødvendigt til de forskjellige Statsinstitutioner, saa gjorde man kun det Samme, som man allerede har gjort i meget stort Omfang med Hensyn til Statsindtægterne og navnlig ved Afstæffelsen af en Mængde Smaaafgifter til bestemte Formaal, saasom: Stænderkat, Delinkventskat o. s. v., som bleve affæfede ved Loven om den almindelige Bigningskat, og man

har nu paa Indtægtsiden ikke Mere tilbage af dette gammeldags Finantsvæsen end Veistaten. Men hvad skulde nu altsaa være til Hinder for, at man gjorde det Samme paa Udgiftsiden, at man ogsaa der havde en Fælleskasse for alle Statsudgifterne, hvoraf man udrede de forskjellige Fornødenheder. Der er vel Mænd, som ere gaaede saa vidt, at de have meent, at disse Institutioner eller dog nogle af dem have Eiendomsret over de Midler, som ere henlagte til dem, saa at Staten altsaa ikke havde Raadighed derover. Med dem nytter det imidlertid ikke at disputere, thi man vil ikke kunne overbevise dem; men man bør vise dem, at de ere i Wildfarelse, og at Statsmagten nu er ligesaa mægtig, som den har været til enhver anden given Tid. Naar det er hensigtsmæssigt og besparende at bruge en anden Form for Finantsordningen, saa skal man ikke af disse Mænd, som ikke have kunnet følge med Tiden, lade sig hindre i at gjøre de Fremskridt, som man anerkjender for at være nødvendige. Jeg seer ikke nogen virkelig Grund til at lade denne af Finantsudvalgene saa strengt bedømte Regnskabs- og Bevillingsform vedblive, og jeg haaber, at der engang skal komme en Regjering, som vil imødekomme disse Duffer, som tidligere ere blevne udtalte. Skulde jeg nu have taget feil i de Grunde, jeg har troet laae paa Bunden for den Modstand, som vistes fra Regjeringens Side for at hæve disse særlige Fonds, saa vilde det blive klart for Alle, naar der fra Regjeringens Side fremkom Udtalelser om, hvilke Hindringer der ere i Veien. Det kan være, at de ere af den Bestaaenhed, at man maa indrømme, at der maaskee kan være Grund til taalmodigt endnu at vente i nogen Tid, inden det skeer, og saadanne Hindringer ere ryddede afveien. Men Indvendinger fra interesserede Korporationers Side i Sagen kan jeg ikke anerkjende som nogen virkelig og passende Grund til at undlade at gjøre dette passende Skridt. Og en saadan Grund er udtalt fra Ministeriets Side. Det er den eneste Grund, jeg kjender fra Ministeriets Mund. Det var disse Bemærkninger, jeg havde at gjøre med Hensyn til den formelle Ordning af det foreliggende Finantslovsforslag.